

На основу Одлуке о чувању и одржавању знаменитог места Бранковина ("Сл. гласник општине Ваљево бр. 3/01, 1/02,4/05 и 10/06 и "Сл. гласник града Ваљева" бр. 9/11), Народни музеј Ваљево – установа културе од националног значаја, као старалац Знаменитог места Бранковина подноси

ИЗВЕШТАЈ
О
АКТИВНОСТИМА РЕАЛИЗОВАНИМ ТОКОМ 2013.ГОДИНЕ У ОКВИРУ ИСТОРИЈСКОГ СПОМЕН КОМПЛЕКСА ЗНАМЕНИТО МЕСТО БРАНКОВИНА

Примарне активности рада у оквиру *Историјског спомен комплекса Знаменито место Бранковина* усмерене су ка презентацији културно – историјског садржаја Комплекса, што подразумева перманентан рад са публиком, као и са другим пратећим, стручним и техничким пословима чији је циљ редовно одржавање и додатни развој садржаја.

Наведене активности су током 2013. године реализоване на принципима потпуне самоодрживости - финасирањем скоро свих расхода од сопствених прихода остварених у Комплексу, уз мање учешће буџетских средстава и средстава добијених на основу конкурса на пројекте.

Историјски спомен комплекс Бранковина је током 2013. године радио од уторка до недеље (понедељак нерадни дан), од 09 до 18 часова. Током сезоне школских екскурзија (15. април - 15. јуни и 15. септембар – 15. новембар) комплекс је радио сваки дан, уз продужетак радног времена, а током летњег периода организовано је радно дежурство и понедељком, као и рад ван радног времена, по претходној најави..

У комплексу су перманентно радиле три особе на дугорочном ангажману, уз краткорочно, уговорно ангажовање додатних радника током периода продуженог рада и великих посета (по једна особа у сезони и током лета, две особе у шпицу сезоне и периодично, сходно врсти посете, трећа особа задужена за глумачку анимацију, која је експериментално, по први пут спроведена током 2013. године).

Послови радника ангажованих у Комплексу су били базирани на све аспекте рада са публиком као и на редовно одржавање хигијене, док су широк спектар других послова (стручне активности, администрација, логистика, стална промоција...) обављале стручне и техничке службе Народног музеја Ваљево.

Током 2013. године у Историјском спомен комплексу Знаменито место Бранковина регистровано је укупно 27.318 посетилаца, од тога: 24.448 организованих посетилаца (око 850 група), 2.017 пратилаца група различитих категорија и 853 појединачна посетиоца. Посетиоци приликом манифестација, као и посетиоци комплекса који нису улазили у музејске поставке нису евидентирани. Имајући то у виду реална посета комплексу у целини је била преко 30.000. Од тога је из Србије било 94% посете, из Босне и Херцеговине 5%, а 1% из десетак различитих држава. Највише регистрованих посетилаца је било из Београда - 17%, из Ваљева и Новог Сада по 5%, из Бјелине и Шапца по 4%, по 3% из Лознице, Крагујевца, Краљева и Чачка и по 1% и мање из више других градова.

Од додатних активности, даље набројаних, а реализованих током 2013. године, потребно је посебно издвојити следеће:

- припрема за штампу и штампање монографског каталога нове поставке: *О Десанки, пером и сликом*,
- конзервација Обелиска породице Ненадовић (споменик Јакова Ненадовића), коју су обавили стручњаци националне републичке установе Централни институт за конзервацију.

Током 2013. године су набављене витрине за сталну поставку *О Десанки пером и сликом* ради враћања витрине које су 2011. године, приликом отварања наведене поставке позајмљене до набавке нових. Поред тога настављена је у претходној години успостављена веома позитивна сарадња са црквеном општином и локалним становништвом, која се пре свега односила на заједничке активности везане за ревитализацију спомен обележја на Бранковачком вису и његове непосредне околине, као и на ограђивање црквене порте и поправку ограде дворишта старих школа. Такође је решен дугогодишњи проблем трговине робом која није примерена природи комплекса.

Највећи проблему у функционисању везани су за снабдевања водом (довози се цистернама из Ваљева), непостојања канализације (септичке јаме), као и нерешени статус реплике куће Ненадовића (постоји као макета у природној величини; ради увођења у функцију неопходна њена легализација, а што је реално да се учини по усвајању регулационог плана Бранковине који је у завршној фази израде).

Током 2013. године у оквиру историјског спомен комплекса Знаменито место Бранковина, поред активног рада са посетиоцима реализовани су послови који могу да се разврстају у следеће две категорије:

- Инвестиционо одржавање
- Стручне програмске и промотивне активности

У оквиру **инвестиционог одржавања** реализоване су следеће активности:

- Учешће у изради нове ограде у црквеном делу комплекса (започето 2012, довршено током 2013)
- Поправка ограда у делу комплекса око старих школа (започето 2012, довршено током 2013)
- Поправка свих капија у делу комплекса око старих школа (започето 2012, довршено током 2013)
- Интервенције на крову објекта Протине и Десанкине школе.
- Редовно сезонско и међусезонско одржавање (кошење, чишћење, снабдевање водом, пражњење септичке јаме и сл.)
- Активна подршка на пословима уређења околине споменика на Бранковачком вису, и приступног пута истом
- Набавка витрина за поставку у Десанкиној школи

У оквиру **стручних програмских и промотивних активности** реализовано је:

- Објављивање монографског каталога поставке *О Десанки, сликом и пером*
- Конзервација Обелиска породице Ненадовић
- Израда пројекта партерног уређења прилаза цркви
- Активно учешће у заједничким активностима сељана Бранковине на ревитализацији спомен места Бранковачки вис (израда и постављење реплике заставе Проте Матеје и сл.), уз организовање пригодне манифестације.
- Суорганизовање традиционалних манифестација (Десанкини мајски дани, Сусрети песника, и сл.)
- Редовно информисање свих туристичких агенција регистрованих за школски туризам, као и других туристичких агенција

- Редовно информисање свих основних школа у Србији, као и излетничких и планинарских удружења
- Директне учешће, у сарадњи са Туристичком организацијом Ваљево, на сајмовима туризма у Београду и Нишу
- Логистичка подршка, и пратеће промотивне активности при снимању две емисије образовног програма РТСа
- Ажурирање и позиционирање сајта *www.brankovina.rs*, и ажурирање *FaceBook* странице и групе.
- Израда и увођење у функцију специјализоване компјутерске апликације за евидентирање посетилаца.
- Логистичка подршка при изради регулационог плана Бранковине.

Финансијски извештај

Током 2013. године Историјски спомен комплекс Знаменито место Бранковина је функционисао на принципу потпуне самоодрживости.

Остварен је укупни приход 2.917.403 динара, од чега је 2.632.521 остварено од посетилаца (и остало је ненаплаћено 86.272 динара), од града Ваљева као наменска дотације добијено је додатних 94.882 динара и од Министарства културе (конкурсом за пројекте) 190.000.

Поред тога у 2013. годину је пренет и суфицит из 2012. године од 1.058.440 динара, тако да је у 2013. години било расположиво 3.975.843 динара.

Расходи, који су се односили на потпуно финансирање свих аспеката рада Комплекса у 2013. године реализовани су у износу од 2.224.278 динара.

Будући да се активности историског спомен комплекса Знаменитог места Бранковина већим делом самофинансирају, а да је приходовање у оквиру комплекса сезонског карактера, средства која се исказују као суфицит (1.561.565 динара) су примарно намењена за целокупно функционисање Комплекса до прилива нових средстава по почетку сезоне посета 2014, а средства која се не утроше за ту намену, заједно са новоприходованим средствима, се усмеравају у даље функционисање током 2014. године као и у првим месецима 2015. године.

ПРИХОДИ

	Фактурисано	Реализовано динара	Ненаплаћено
Наменска дотација од града Ваљева		94.882	
Наменска дотација Министарства културе (пројекат)		190.000	
Приходи од посетилаца	2.718.793	2.632.521	86.272
УКУПНИ ПРИХОДИ У 2013.години		2.917.403	
Пренето из 2012 (суфицит)		1.058.440	
УКУПНО РАСПОЛОЖИВО 2013.г.		3.975.843 динара	

РАСХОДИ

Б РУТО ЗАРАДЕ	1.112.286
За дугорочно ангажоване запослене на нивоу целе године	
БРУТО ХОНОРАРИ	388.081
за сезонска додатна појачања	
СТРУЧНИ ПРОГРАМСКИ ТРОШКОВИ	378.470

Трошкови реализације монографског каталога (лектура, припрема за штампу, превод резимеа, штампање), трошкови конзервације обелиска Ненадовића и израде пројекта партерног уређена платоа испред цркве.	
ПОПРАВКЕ ОБЈЕКТА И ОПРЕМЕ Израда делова нове оgrade, поправка делова оgrade, поправке капија, поправке и одржавање грађевинских објеката (кров и др.), чишћење олука, међусезонско одржавање	266.000
МАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ Гориво, средства за хигијену, канцеларијски и остали материјал, вода, канализација, смеће, чишћење, телефон, интернет...	185.441
НАБАВКА ОПРЕМЕ - витрине	84.000
УКУПНО	2.414.278 дин

РЕКАПИТУЛАЦИЈА

УКУПНА РАСПОЛОЖИВА СРЕДСТВА у 2013 (ПРИХОД из 2013. и СУФИЦИТ из 2012.)	приход: 2.917.403 суфицит: 1.058.440 Укупно 3.975.843 дин
УКУПНИ РАСХОДИ У 2013. години	2.414.278 дин
СУФИЦИТ У 2013	1.561.565 динара

СТАРАЛАЦ
ЗНАМЕНИТОГ МЕСТА БРАНКОВИНА
Народни музеј Ваљево
директор, музејски саветник
др Владимир Кривошејев